

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. 2565

ประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2565

มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 22 มิถุนายน 2566

(มาตรา 2)

เปลี่ยนความผิดทางอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียว

เป็นความผิดทางพินัย วันที่ 25 ตุลาคม 2566

(มาตรา 39)

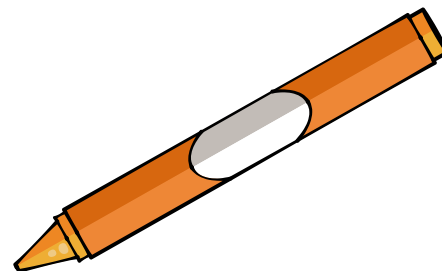

กรมการค้าภายใน
Department of Internal Trade

หลักการของพระราชบัญญัติว่าด้วย การปรับเป็นพินัย พ.ศ. 2565

1. เป็นกฎหมายกลางในการปรับเป็นพินัย
2. เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียว และความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองบางฉบับเป็นความผิดทางพินัย

ความแตกต่าง

อาญา - พินัย - ปกครอง

อาญา					
	แสวงหาข้อเท็จจริง	เปรียบเทียบ	พนักงานสอบสวน (ถ้าไม่ชำระค่าปรับ ตามที่เปรียบเทียบ)	อัยการ	ศาลยุติธรรม
พินัย					
	แสวงหาข้อเท็จจริง	แจ้งค่าปรับ	อัยการ (ถ้าไม่ชำระค่าปรับ)	ศาลยุติธรรม	
ปกครอง					
	แสวงหาข้อเท็จจริง	สั่งปรับ	อุทธรณ์	ปช. ต้องฟ้อง ศาลปกครองเอง	
			ไม่อุทธรณ์	เจ้าหน้าที่ บังคับตามคำสั่งปรับ	

หมวด 1 บททั่วไป

- การปรับเป็นพินัยตามกฎหมายทั้งปวง ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
  - กำหนดให้การปรับเป็นพินัย ไม่เป็นคำสั่งทางปกครอง หรือการกระทำทางปกครอง และไม่เป็นโทษทางอาญา (มาตรา 5)
  - การแจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสาร ถ้าได้ส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน ให้ถือว่าชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้แล้ว (มาตรา 6)
  - กำหนดให้ผู้กระทำความผิดต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตามที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือศาลกำหนด โดยต้องไม่เกินจำนวนสูงสุดที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยกำหนดไว้ (มาตรา 7)
-

หมวด 2

กระบวนการพิจารณาความผิดทางพินัย

มาตรา 14

- เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยเป็นไปตามที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดเป็นพินัยกำหนดไว้
- ถ้ากฎหมายเฉพาะซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยไม่ได้กำหนดไว้ เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
- รัฐมนตรีต้องกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งรับผิดชอบในการปฏิบัติตามกฎหมายนั้น เว้นแต่กรณีความผิดทางพินัยหลายกรรมตามมาตรา 17 วรรคสาม
- เจ้าหน้าที่คนเดียว มีอำนาจปรับได้สำหรับอัตราโทษอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท
- อัตราโทษอย่างสูงเกินหนึ่งหมื่นบาท ต้องทำเป็นองค์คณะไม่น้อยกว่าสามคน

กระบวนการพิจารณาความผิดทางพินัย (ต่อ)

- เมื่อพบการกระทำความผิด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐรวบรวมข้อเท็จจริงและหลักฐาน และให้โอกาสผู้กระทำความผิดชี้แจงตามสมควร
- เจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจพิจารณาและสั่งปรับได้ ไม่ว่าความผิดเกิดขึ้นในท้องที่ใด
- หากเชื่อว่าการกระทำความผิด (มีพยานหลักฐานเพียงพอ) ให้มีคำสั่งปรับเป็น พินัย และส่งคำสั่งเป็นหนังสือไปทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ตามที่อยู่ใน ทะเบียนราษฎร หรือที่แจ้งไว้กับหน่วยงานของรัฐ
- ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับแจ้งตั้งแต่วันครบสิบห้าวันนับแต่วันที่ปรากฏในทะเบียนตอบรับ

มาตรา 19 และ 20

คำสั่งปรับเป็นพินัยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย (มาตรา 21)

- ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิด
- อัตราค่าปรับที่กฎหมายบัญญัติไว้ และจำนวนค่าปรับที่เจ้าหน้าที่กำหนด
- ระยะเวลาในการชำระ ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า 15 วัน แต่ไม่เกิน 30 วัน
- กระบวนการที่จะดำเนินการต่อไป หากผู้กระทำความผิดปฏิเสธหรือไม่ชำระค่าปรับ
- สิทธิในการขอผ่อนชำระ หรือการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อลดค่าปรับหรือขอทำงานบริการสังคม
- รายละเอียดอื่นตามที่เห็นสมควร เพื่อให้ผู้กระทำความผิดเข้าใจ

ขั้นตอนหลังจากออกคำสั่งปรับ (มาตรา 23 , 25 และ 27)

- หากผู้กระทำความผิดปฏิเสธหรือไม่ชำระค่าปรับภายในเวลาที่กำหนด ให้เจ้าหน้าที่สรุปสำนวนส่งอัยการเพื่อฟ้องคดีต่อศาลต่อไป เว้นแต่กฎหมายที่บัญญัติความผิดเป็นพินัยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลได้เอง
- หากอัยการสั่งไม่ฟ้อง ให้แจ้งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีความเห็นแย้ง ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือกว่าของอัยการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด
- ถ้าผู้กระทำความผิดยินยอมชำระค่าปรับ ก่อนอัยการส่งฟ้องหรือศาลมีคำพิพากษา ความผิดทางพินัยเป็นอันยุติ

การบังคับชำระค่าปรับ (มาตรา 30 , 31 และ 32)

- หากผู้ต้องคำพิพากษาไม่ชำระค่าปรับภายในเวลาที่ศาลกำหนด ให้ศาลมีอำนาจออกหมายบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์สินมาชำระค่าปรับ
- การบังคับคดีให้นำความในมาตรา 29/1 วรรดสองและวรรดสาม แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ไม่รวมการกักขังแทนค่าปรับ)
- ห้ามอุทธรณ์คำพิพากษาในปัญหาข้อเท็จจริงและจำนวนค่าปรับ
- ผู้กระทำความผิดอุทธรณ์ปัญหาข้อเท็จจริงได้ตามเงื่อนไขในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา (ต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมของผู้อุทธรณ์และการค่าใช้จ่ายของสังคม)
- คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์เป็นที่สุด

หลักเกณฑ์ในการกำหนดค่าปรับเป็นพินัย

- ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดกับชุมชนหรือสังคมและพฤติการณ์อื่นที่เกี่ยวกับสภาพความผิด
- ความรู้สึกผิดชอบ อายุ ประวัติ ความประพฤติ การศึกษา อาชีพ การกระทำความผิดซ้ำ และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิด
- ผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดหรือบุคคลอื่นได้รับจากการกระทำความผิด
- สถานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิด
- ผ่อนชำระได้
- กรณีกระทำความผิดเพราะยากจนเหลือทนทาน หรือจำเป็นอย่างแสนสาหัสในการดำรงชีพ ศาลสามารถกำหนดค่าปรับต่ำกว่าที่กฎหมายบัญญัติ หรือจะพักเตือนโดยไม่กำหนดค่าปรับได้ หรือให้ทำงานบริการสังคม
- กรณีไม่มีเงินชำระค่าปรับศาลสามารถสั่งให้ทำงานบริการสังคม

มาตรา 9 และ 10

คดีความทางพินัยยัติ (มาตรา 33)

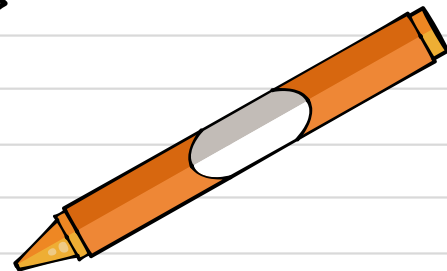

- มีการชำระค่าปรับหรือทำงานบริการสังคมแทนค่าปรับครบถ้วน
- ความตายของผู้กระทำความผิด
- มีการเปรียบเทียบความผิดอาญาโดยชอบ
- ขาดอายุความ (ไม่มีคำสั่งปรับหรือฟ้องภายในสองปีนับแต่วันกระทำความผิด)
- พ้นระยะเวลาบังคับค่าปรับ (ภายในห้าปีนับแต่มีคำสั่งปรับหรือคำพิพากษาถึงที่สุด)

อายุความและระยะเวลาในการบังคับชำระค่าปรับ

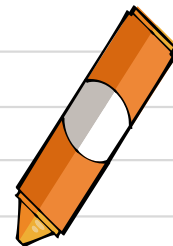
- อายุความในการสั่งปรับหรือฟ้อง **2 ปี** นับแต่วันกระทำความผิด เว้นแต่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพิณัยจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น
- ระยะเวลาในการบังคับชำระค่าปรับ **5 ปี** นับแต่มีคำสั่งหรือคำพิพากษา แต่ถ้ายึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องไว้แล้วสามารถดำเนินการต่อได้

มาตรา 11 และ 12

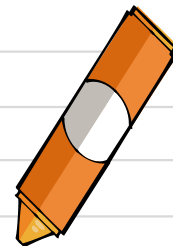
การบันทึกประวัติ (มาตรา 34)

- ห้ามหน่วยงานของรัฐบันทึกการกระทำความผิดทางพันธุกรรมไว้ในบันทึกประวัติอาชญากรรม
- บันทึกไว้เป็นข้อมูลเพื่อใช้กำหนดค่าปรับ กรณีกระทำความผิดซ้ำหรือการจัดทำรายงานตามมาตรา 13 ได้

การชำระค่าปรับ (มาตรา 35 และ 36)

- กำหนดให้ชำระผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้
- ค่าปรับเป็นพินัยให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เว้นแต่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยหรือกฎหมายอื่นจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

การรายงานผลการสั่งปรับเป็นพินัย

เจ้าหน้าที่ของรัฐ

จัดทำรายงานหัวหน้าหน่วยงาน
ของรัฐที่ตนสังกัด

หน่วยงาน
ของรัฐ

จัดทำรายงานสรุปผลการ
ปรับเป็นพินัยของหน่วยงาน
เปิดเผยผ่านระบบเทคโนโลยี
สารสนเทศทุกปี

มาตรา 13

$$a^2 + b^2 = c^2$$

บทเฉพาะกาล

ความผิดอาญาที่เกิดขึ้นก่อนวันที่มีการเปลี่ยนเป็นปรับทางพินัย
(มาตรา 45)

- หากอยู่ในชั้นการเปรียบเทียบ ให้เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเปรียบเทียบดำเนินการปรับเป็นพินัย
- หากอยู่ในชั้นพนักงานสอบสวนหรืออัยการ ให้พนักงานสอบสวนหรืออัยการส่งเรื่องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการปรับเป็นพินัย
- หากอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล ให้ศาลพิจารณาปรับเป็นพินัย
- ให้ผู้กระทำความผิดที่ต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิดอาญาที่เปลี่ยนเป็นการปรับทางพินัย พ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด ถ้าถูกกักขังแทนค่าปรับให้การกักขังสิ้นสุดลง ค่าปรับที่ยังไม่ชำระให้เป็นพับไป

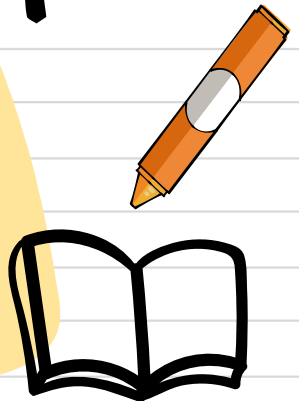
บทเฉพาะกาล ลบประวัติอาชญากรรม (มาตรา 47)

- เมื่อได้เปลี่ยนความผิดทางอาญาเป็นความผิดทางพินัยแล้ว ให้ประวัติอาชญากรรมในฐานความผิดทางอาญาที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยเป็นอันสิ้นผล และจะนำไปใช้ยับยั้งบุคคลในทางที่เป็นโทษมิได้
- ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ ลบข้อมูลความผิดทางอาญาที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยในประวัติอาชญากรรมของแต่ละบุคคลให้แล้วเสร็จภายใน 365 วัน นับแต่วันที่ความผิดอาญานั้นเปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย

กฎหมายในความรับผิดชอบของกรมการค้าภายใน ที่เปลี่ยนโทษทางอาญาเป็นโทษปรับทางพิณัย

- พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542
- พระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. 2542
- พระราชบัญญัติคลังสินค้า ไซโล และห้องเย็น พ.ศ. 2558

กฎหมายของกรมการค้าภายใน (บัญชี 1)

พ.ร.บ. ว่าด้วยราคาสินค้าฯ (ลำดับ 120)

- ไม่ปิดป้ายแสดงราคา (ม. 40)

พ.ร.บ. ดั้งสินค้า ไซโล และห้องเย็นฯ (ลำดับ 35)

- ผู้มีคลังสินค้า ไซโล ห้องเย็นที่เก็บรักษาสินค้าเฉพาะ
แก่บริษัทในเครือ ไม่แจ้งข้อมูลที่กำหนด (ม. 67)

พ.ร.บ. มาตรการชั่งตวงวัดฯ (ลำดับ 99)

- ใช้มาตราชั่งตวงวัดอื่นนอกจากที่กำหนดในการซื้อขาย/จำหน่ายสินค้า (ม. 66)
- ใช้มาตราชั่งตวงวัด/ทำการชั่งตวงวัดในการซื้อขาย/จำหน่ายสินค้าโดยไม่ปฏิบัติตามประกาศ/ใช้ระบบอื่น/ใช้ในทางวิชาชีพหรือวิทยโดยไม่ได้รับอนุญาต (ม. 67)
- ไม่ขอรับใบแทน/ไม่แสดงหนังสือรับรองหรือใบอนุญาต (ม. 69)
- ไม่ออกหนังสือแสดงผลการชั่ง ตวง วัด (ม. 71)
- ไม่แจ้งการเคลื่อนย้ายเครื่องชั่งตวงวัดชนิดติดตั้งอยู่กับที่ (ม. 73)
- ไม่อำนวยความสะดวกแก่นายตรวจชั่งตวงวัด/ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของคกก.พิจารณาอุทธรณ์ (ม. 82)
- ขาย/มีไว้เพื่อขายซึ่งสินค้าหีบห่อที่ไม่แสดงปริมาณ (ม. 86)
- ไม่ปฏิบัติตามวิธีการแสดงปริมาณสินค้าหีบห่อที่นำเข้า (ม. 87)